

**TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR
MALTA**

**GUDIKATUR DR.
ELLUL ANTHONY**

Seduta ta' l-4 ta' Ottubru, 2002

Talba Numru. 176/2002/1

**Charles Mizzi f'ismu proprju u kif ukoll ghan-
nom u fl-interess tas-socjeta Chas Limited**

VS

Citadel Insurance plc

It-Tribunal,

Ra l-avviz tat-talba li permezz tieghu l-atturi talbu l-hlas tas-somma ta' elf u hames mitt lira Maltija, jew somm ohra verjuri li jillikwida dan it-Tribunal bhala *full replacement value* ta' Gateway Laptop Computer Pentium – Model Solo 2100 assigurat mas-socjeta konvenuta u li sofra hsarat.

Ra r-risposta tas-socjeta konvenuta (fol. 9) li biha kkontestat it-talba ta' l-atturi peress li l-atturi m'ghandhomx dritt jitolbu l-hlas ta' kumpens minhabba r-

relazzjoni kuntrattwali li tirrizulta bejn il-partijiet skond il-polizza ta' assigurazzjoni u t-termini taghha meta offriet lill-atturi kupens skond it-termini ta' l-istess polizza. Eccepiet ukoll li l-kompjuter ma jiswiex l-ammont reklamati.

Semgha x-xhieda li tressqu mill-partijiet.

Ra d-dokumenti.

Semgha t-trattazzjoni ta' l-avukati difensuri tal-partijiet.

Ikkunsidra:

1. Mill-provi rrizulta li:

(a) L-atturi kienu propjetarji ta' Gateway Laptop Computer Pentium - Solo 2100 [Pentium 1 bi processor 133 - 166mhz].

(b) Il-kompjuter kien assigurat taht polizza ta' assigurazzjoni (fol. 13) mahruga mis-socjeta konvenuta u assigurat ghall-valur ta' elf u sitt mitt lira Maltija (Lm1,600) [fol. 15].

(c) Qabel ma saret il-claim mas-socjeta konvenuta f'Ottubru 2000, il-kompjuter kien ilu nxtara xi sentejn qabel.

(d) Is-socjeta konvenuta offriet hlas ta' erbgha mija u tmien liri Maltin u erbgha centezmi (Lm408.04) ghas-saldu (dan kien f'Lulju 2001). Is-socjeta konvenuta ghamlet il-verifiki u rrizulta li l-mudell li kien assigurat ma kienx ghadu jinbiegh fis-suq. L-atturi rrifjutaw il-hlas offrut u qeghdin jippretendu hlas tas-somma ta' elf u hames mitt lira Maltija (Lm1,500).

(e) Il-kompjuter kien ghadda f'idejn is-socjeta konvenuta u ghadu fil-pussess taghha.

(f) L-attur iddikjara li kellu jixtri kompjuter iehor. Prova tal-mudell u tal-prezz tal-kompjuter il-gdid baqghet ma tressqitx fil-kors ta' dawn il-proceduri.

(g) Skond il-polizza ta' assicurazzjoni (fol. 18):
“..... where an insured item is totally destroyed or damaged beyond repair, the basis upon which the amount payable under the Policy is to be calculated shall be the full replacement value of the item destroyed or damaged.

Replacement value shall mean the costs which would have to be incurred immediately before destruction of or damage to an insured item for replacing the destroyed or damaged item by a new item of a similar kind, capacity, size and quality”.

(h) Ghalkemm is-socjeta konvenuta offriet il-hlas, ma rrizultax mill-provi li s-somma ta' Lm408.04 giet depozitata fil-Qorti.

2. Il-polizza ta' assicurazzjoni huwa l-ftehim li jirregola r-relazzjoni li tezisti bejn il-partijiet u ghandu l-forza ta' ligi (Vol. XXX.iii.407). Il-ftehim jaghti definizzjoni cjara tal-hlas li l-assigurat huwa ntitolat ghalih f'kaz li l-oggett li jkun kopert bl-assicurazzjoni jsofri hsara “*beyond repair*”. M'hemmx kwistjoni bejn il-kontendenti li l-kompjuter in kwistjoni sofra hsara “*beyond repair*” u li s-socjeta konvenuta kellha l-obbligu li thallas ir-“*replacement value*”. In-nuqqas ta' qbil huwa dwar l-ammont dovut bhala *replacement value*.

3. Minn qari tal-polizza ta' assicurazzjoni jirrizulta bl-iktar mod cjar li l-fatt li l-kompjuter kien assigurat ghas-somma ta' elf u sitt mitt lira Maltija (Lm1,600) ma jfissirx li dan l-ammont huwa r-*replacement value* (ara definizzjoni tal-kliem *replacement value*). Sahansitra, fil-polizza jinghad li: “*the amount payable for the replacement of the destroyed or damaged item shall not exceed the sum insured set opposite to that item in the schedule of the Policy*” (fol. 18). Is-somma ta' elf u sitt mitt lira Maltija

(Lm1,600) hija biss il-massimu li tista' tithallas taht il-polizza ta' assigurazzjoni. Il-kliem tal-polizza huwa cjar u fil-fehma tat-Tribunal ma jhalli l-ebda lok ghal xi interpretazzjoni ohra. Il-hlas ghandu jkun ta' l-ispiza li trid issir ezatt qabel ma ssir il-hsara, sabiex tirrimpjazza l-kompjuter **“by a new item of a similar kind, capacity, size and quality”**.

4. Huwa wkoll risaput li *“an insured is not permitted to make a profit out of his misfortune. The function of insurance is to place the insured – within the limits of the policy and its conditions – in exactly the same position as he would have occupied had the event insured against not occurred. In the words of Mr. Justice Lush – a policy of insurance is a contract of indemnity against loss and not to produce gain. The law does not sanction any insurance which would directly and immediately make the assured party a gainer by the destruction of the thing destroyed, because, if otherwise, there would be a temptation to destroy the thing insured and thereby get the money”* (ara s-setenza moghtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fil-kawza fl-ismijiet **Aronne sive Ronnie Barbara vs Mark Laferla nomine et** [Citaz. Nru: 159/93GV] deciza fit-28 ta' April 1997).

5. Huwa minnu li l-Att dwar it-Tribunal Ghal Talbiet iz-Zghar jistipula li t-Tribunal ghandu jaqta' talba li jkollu quddiemu principalment skond l-ekwita' (Artikolu 7). B'danakollu kif spjegat tajjeb il-Qorti ta' l-Appell: *“l-idea jew il-kuncett illi t-Tribunal Ghal Talbiet iz-Zghar jiddeciedi l-vertenzi devoluti lil fuq bazi ta' ekwita' ma jfissirx li dak il-parti, tkun min tkun, tkun akkwistat bhala dritt ghandu jigi negat lilha minhabba konsiderazzjonijiet mhux ta' natura legali li fil-fehma tal-gudikant ikunu konsiderazzjonijiet ta' ekwita. **L-ekwita minnha nfisha trid li ssir gustizzja u jekk ikun jezisti dritt li jjskaturixxi minn obbligazzjoni assunta legalment u li tirrizulta jew minn xi disposizzjoni kontrattwali regolarment konvenuta w accettata bejn il-kontendenti, l-ekwita' trid illi dik id-disposizzjoni, dik l-obbligazzjoni, mhux biss tigi onorata, imma tigi protetta mit-Tribunal Ghal Talbiet Zghar, li wara***

kollox, qieghed hemm biex jaghmel gustizzja. Ikun l-akbar kontro-sens li jinghad illi minhabba konsiderazzjonijiet ohra, li fil-fehma tat-Tribunal ghat-Talbiet iz-Zghar ikunu importanti, drittijiet legali jigu skartati u addirittura injorati u negati meta huwa evidenti illi dan ma jkun xejn hlief illegalita' li minnha nfisha ma hiex konfacenti u kompattibli mal-kuncett ta' ekwita' [The Performing Right Society Limited vs Reno Fenech deciza fit-3 ta' Dicembru 1999]. Ghalhekk it-Tribunal ghandu jiddecidi fuq dak li ftehm u dwaru l-kontendenti.

6. Il-provi mressqa fuq l-*ispecifications* li kellu l-kompjuter assigurat huma skarni. Minn fax datata 23 ta' April 2001 u mibghuta mis-socjeta konvenuta lill-agent taghha (Shield Services Ltd), jirrizulta li minn ricerca li saret f'dak iz-zmien il-kompjuter tal-marka Gateway (Pentium III, 650 Mhz) kien qieghed jinbiegh ghall-prezz ta' elf mitejn u hamsa u erbghin lira Maltija (Lm1,254). Dan kien mudell iktar avvanzat minn dak ta' l-atturi. Kien fuq dan il-mudell li s-socjeta konvenuta waslet biex toffri l-hlas ta' Lm408.04. Is-socjeta konvenuta ressqet ukoll bhala prova stimi ta' *laptop* kompjuters tal-marka Compaq (fol. 29). Wiehed mill-mudelli [12XL403] ghandu prezz ta' sitt mija u hamsa u sittin lira Maltija (Lm665) u ghandu Intel Celeron processor. Min jifhem xi ftit fil-kompjuters jaf li *Celeron processor* huwa differenti minn *Pentium processor* u dan ta' l-ahhar jiswi iktar. Fil-kaz ta' l-atturi l-kompjuter taghhom jidher li kellu *Pentium processor*. Huwa maghruf li fil-qasam tal-kompjuters it-teknologija tinbidel minn gurnata ghall-ohra u kontinwament johorgu mudelli godda. Fic-cirkostanzi tal-kaz it-Tribunal m'ghandux triq ohra ghajr li jiffissa l-hlas dovut lill-atturi fuq bazi ta' *arbitrio boni viri*.

7. Wara li t-Tribunal qies ic-cirkostanzi kollha tal-kaz (fosthom li assigurat ghandu kemm jista' jkun jitqieghed fil-posizzjoni li kien qabel ma sofra l-loss; li l-mudell assigurat ma kienx ghadu jinbiegh u l-mudell li kien qieghed jinbiegh kien hafna iktar avvanzat minn dak ta' l-atturi) u l-provi li tressqu quddiemu, qieghed jiffissa s-somma ta' sebgha mija u hamsin lira Maltija (Lm750) bhala ammont dovut lill-atturi.

Ghaldaqstant, it-Tribunal qiegħed jaqta' u jiddecidi l-kawza billi jikkundanna lis-socjeta konvenuta thallas lill-atturi s-somma ta' sebgha mija u hamsin lira Maltija (Lm750) kif fuq spjegat, bl-imghax minn Ottubru 2000.

L-ispejjez jinqasmu bin-nofs bejn il-partijiet.

Avukat Dr. Anthony Ellul
Gudikatur